

بسمه تعالی

وضعیت کرونا در پاکستان

طبق آخرین آمار و اخبار کرونا در پاکستان، مبتلایان ۲۸۸۷۱۷ مورد، تلفات ۶۱۶۸ مورد و بهبودیافتگان ۲۶۶۳۰۱ مورد گزارش شده است.

- نگاهی به وضعیت کرونا و اثرات آن در پاکستان

انتشار ویروس کرونا برای نخستین بار هفتم اسفند ۱۳۹۸ توسط وزارت بهداشت پاکستان با شناسایی نخستین مورد در شهر «کراچی» در جنوب این کشور به طور رسمی اعلام شد اما آثار شیوع این بیماری در دیگر نقاط جهان از جمله در کشورهای همسایه پاکستان به ویژه چین یک ماه قبل از شناسایی اولین مورد ابتلا به کرونا، در پاکستان ظاهر شده بود. اولین ضربه این بیماری به بخش‌های عظیم اقتصاد پاکستان مانند حوزه واردات، صادرات، حمل و نقل هوایی، دریایی و زمینی وارد شد. اگرچه پاکستان در یک سال و نیم اخیر به رغم افزایش میزان بدهی خارجی و کاهش ذخایر ارزی، توانست با کنترل نوسان نرخ ارز، واردات را محدود کند اما فرآیند افزایش رشد صادرات برای این کشور همچنان با چالش روبرو است. این امر پس از شیوع ویروس کرونا به شدت صادرات پاکستان را تحت تأثیر قرارداد. طبق گزارش اردیبهشت ماه امسال صندوق بین‌المللی پول نرخ بیکاری ۴.۵ درصدی پاکستان تا سال آینده به میزان ۵.۱ درصد خواهد رسید اما مستندات حاکی از سرعت گرفتن روند افزایش بیکاری در پاکستان بوده و پرسش این است که آیا اسلام‌آباد راه‌حل پایدار و طولانی برای غلبه بر مشکل بیکاری دارد؟

کسری تجاری پاکستان که در سال مالی ۲۰۱۸ به ۳۷.۶ میلیارد رسیده بود تا پایان سال مالی ۲۰۱۹ با کاهش ۵.۸ میلیارد دلاری به ۳۱.۸ میلیارد دلار رسید و پیش‌بینی می‌شد که این کسری در نیمه اول سال مالی جاری (ژوئن ۲۰۲۰) کاهش خواهد یافت. تقریباً پنجم بهمن ماه سال گذشته دولت پاکستان به طور رسمی در برابر خطر بالقوه ورود کرونا و یا افراد مبتلابه این ویروس به پاکستان به حالت آماده‌باش درآمد.

پاکستان که رفت و آمد شهروندان چینی به آن زیاد است به دنبال گسترش شیوع ویروس کشنده کرونا ضمن اعلام آماده باش، فرودگاه های بزرگ خود را نیز مجهز به دستگاه های دماسنج مادون قرمز کرد. در مراحل بعدی این کشور مجبور به بستن تمامی پروازهای داخلی و خارجی شد، اما براساس تازه ترین داده های وزارت هوانوردی پاکستان، کرونا سرانجام صدها میلیون دلار به صنعت حمل و نقل هوایی خسارت زد.

متوقف شدن صادرات کالا با هواپیماهای باری در پاکستان نیز چالش دیگری بود که تولیدکنندگان و صادرکنندگان را متوجه خود کرد. هرچند دولت این کشور ماه گذشته و پس از کاهش نسبی شیوع کرونا تسهیلات جدیدی را برای ازسرگیری صادرات کالا با هواپیماهای باری در اختیار صادرکنندگان قرارداد که یکی از این موارد صادرات میوه انبه از پاکستان به کشورهای مختلف از جمله همسایگان است.

دولت پاکستان اواخر خردادماه امسال بودجه سال جدید مالی خود را تقدیم مجلس این کشور کرد و متعاقب آن مجلس آن را تصویب نمود. درعین حال چالش های شدید اقتصادی ناشی از ویروس همه گیر کرونا میزان بودجه سال آتی را ۱۱ درصد کاهش داد و سبب کاهش نرخ رشد پاکستان از ۳.۳ درصد به منفی ۴.۰ درصد شد.

در خصوص صادرات این کشور، آمار و ارقام منتشرشده توسط دفتر آمار پاکستان نشان دهنده کاهش شدید صادرات از ماه مارس سال جاری میلادی است. در ماه آوریل صادرات به ۹۶۰ میلیون دلار کاهش یافت که نسبت به ماه مشابه در سال ۲۰۱۹ میلادی، کاهش ۵۴ درصدی به همراه داشته است.

هرچند پاندمی کرونا بیشتر از واردات، فرآیند صادرات پاکستان را نشانه رفت و حتی بسته شدن گذرگاه های مرزی این کشور با همسایگان از جمله جمهوری اسلامی ایران، چین و افغانستان نیز صادرکنندگان پاکستانی را مجبور کرد تا مسیر تجارت خود را تغییر دهند، اما تازه ترین آمارهای وزارت بازرگانی این کشور حاکی از جهش صادرات در ماه جاری میلادی و رشد ۵.۸ درصدی آن از نظر ارزش دلاری است.

«عبدالرزاق داود» دستیار ویژه نخست‌وزیر پاکستان در امور بازرگانی و سرمایه‌گذاری اعلام کرد که این کشور از ماه مارس و چهار ماه بعد از آن که شاهد کاهش بی‌سابقه صادرات بود با دستاورد بزرگ و جدیدی همراه شده است.

دولت پاکستان با هدف جلوگیری از شیوع ویروس کرونا پنجم اسفندماه سال گذشته به‌طور موقت گذرگاه مرزی مشترک با جمهوری اسلامی ایران، افغانستان، چین و هند را بست و مراکز قرنطینه در مرز «تفتان» را برای معاینه اتباع این کشورها فعال کرد. هرچند بسته بودن گذرگاه‌های مرزی برای مدتی ادامه یافت اما رایزنی‌های کشورهای همسایه منجر به بازگشایی مرزها صرفاً برای امر بازرگانی شد.

تبعات بسته ماندن گذرگاه مرزی مشترک پاکستان با ایران شامل کاهش صادرات به پاکستان، کمبود کالاهای اساسی ساکنان ایالت بلوچستان که منبع تأمین آن ایران است و کاهش ورود فرآورده‌های پتروشیمی و گاز مایع بود. در حال حاضر وضعیت فعلی مرزهای مشترک پاکستان با کشورهای همسایه به‌ویژه ایران عادی است و تمامی فعالیت‌های بازرگانی دوجانبه با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی در جریان است. علاوه بر این پاکستان چهار گذرگاه مرزی دیگر با ایران را فعال کرد تا کسب‌وکار با سرعت بیشتری میان دو کشور ادامه پیدا کند. بسته شدن مرز زمینی پاکستان با چین نیز برای بازرگانان دو کشور مشکل جدی ایجاد کرد. بازرگانان پاکستانی ماهانه نزدیک به ۵.۱ میلیارد کالا از چین وارد می‌کنند اما این روند طی ماه‌های گذشته با تأخیر بی‌سابقه‌ای انجام شده و ترخیص کالاها در بندر کراچی به دلیل فرآیند پردردسر معاینه و قرنطینه به‌کندی پیش می‌رفت.

نگرانی مسئولان پاکستانی بابت اشاعه احتمالی ویروس کرونا از چین به دلیل واردات کالا از این کشور باعث شد تا روند ترخیص کالا در گمرک با تأخیر انجام شود و بازرگانانی که میلیاردها دلار در واردات سرمایه‌گذاری کرده‌اند، خسارات زیادی را تجربه کنند. براساس تازه‌ترین گزارش وزارت بازرگانی پاکستان، گذرگاه مشترک مرزی این کشور با چین موسوم به «خنجر آب» واقع در شمال پاکستان بازگشایی شده و رفت‌وآمد کامیون‌های باری میان دو کشور و فعالیت‌های واردات-صادرات از سر گرفته شده است.

در خصوص موضوع آموزش؛ اولین واکنش جدی پاکستان برای درمان ماندن جامعه این کشور در برابر کرونا در ایالت بلوچستان مشاهده شد، جایی که مقامات ایالتی هشتم اسفندماه سال گذشته تصمیم به تعطیلی مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها از جمله مدارس دولتی و غیرانتفاعی گرفتند. تعطیلی مدارس و دانشگاه‌های پاکستان تا به امروز ادامه دارد و گفته می‌شود صدها مراکز آموزشی غیردولتی و خصوصی در شهرهای مختلف این کشور به دلیل تعطیلی با مشکلات جدی مالی روبرو شده‌اند و منبع درآمد آنان نیز به شدت تحت تأثیر قرار گرفته است. هرچند دولت پاکستان قرار است تا آخر ماه جاری میلادی تاریخ نهایی برای بازگشایی مراکز آموزشی را اعلام کند اما اتحادیه مدارس غیرانتفاعی در این کشور هشدار داده‌اند که در صورت موافقت با ازسرگیری فعالیت مدارس از اواسط ماه جاری (اوت)، مسئولان این اتحادیه به همراه هزاران نفر از کارمندان مراکز آموزشی غیردولتی دست به تظاهرات سرتاسری می‌زنند. باندی کرونا در پاکستان که منجر به تعطیلی کامل مراکز مختلف آموزشی شد، نظام آموزش و پرورش این کشور را نیز تحت تأثیر قرارداد. این موضوع باعث شد تا دولت «عمران خان» طرح برپایی کلاس‌های آموزش از راه دور موسوم به آموزش خانه به خانه» و همچنین تأسیس شبکه تلویزیونی برای مقاطع تحصیلی مختلف را به اجرا بگذارد. طرح آموزش از راه دور و برگزاری کلاس‌های مجازی مرتبط با دروس مختلف از اوایل تعطیلی نظام آموزش به دلیل کرونا در پاکستان به اجرا گذاشته شد اما عدم دسترسی آسان دانش آموزان مقاطع ابتدایی تا کلاس ۱۲ و نبود تسهیلات اینترنت در مناطق روستایی نگرانی مسئولان پاکستانی را به دنبال داشت. به گفته کارشناسان در پاکستان، برگزاری آموزش از راه دور شاید برای آن دسته از دانش آموزان و دانشجویانی که در شهرها زندگی می‌کنند آسان باشد اما شیوع کرونا باعث تعطیلی مراکز و خوابگاه‌ها نیز شد و دانش‌آموزانی را که در مناطق روستایی و یا شهرهای کوچک از این امکانات بهره‌مند نیستند، دچار مشکلات مضاعف کرده است. وزارت آموزش و پرورش پاکستان با مشارکت وزارت اطلاع‌رسانی برای اولین بار در تاریخ این کشور اقدام به راه‌اندازی شبکه اختصاصی کرد که هدف آن آموزش دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی است.

نهادهای مالی جهانی از جمله بانک توسعه آسیا اواخر اسفندماه گذشته با اشاره به اینکه اقتصاد پاکستان از جمله بخش کشاورزی و معدن این کشور متحمل ضررهای مالی زیادی ناشی از شیوع

ویروس کرونا خواهد شد، اعلام کردند احتمال کاهش تولید ناخالص داخلی و افزایش بیکاری در پاکستان وجود دارد، چنین چالشی به سرعت دولت پاکستان را فراگرفت به نحوی که اعمال محدودیت‌های کورونایی و قرنطینه شدید در شهرهای بزرگ این کشور میلیون‌ها نفر را به طور مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیر قرارداد. هزاران کارگر روزمزد در شهرهای مختلف پاکستان با بیکاری چشمگیر مواجه شدند. دولت عمران خان نخست‌وزیر پاکستان نیز برای حمایت از قشر ضعیف به ویژه کارگران روزمزد طرح کمک‌های مالی را به اجرا گذاشت و مبلغی را برای میلیون‌ها نفر از قشر ضعیف جامعه این کشور اختصاص داد. پس از چالش اقتصادی و افزایش بیکاری در پاکستان ناشی از شیوع کرونا، دولت عمران خان نخست‌وزیر این کشور در اقدامی فوری بسته‌های مالی حمایتی از قشر کارگر و خانوارهای آسیب‌پذیر را اعلام و اقدام به تقسیم کمک مالی ماهانه به بیش از ۱۲ میلیون خانوار کرد. حمایت از صنعت ساختمان و واحدهای سازندگی در پاکستان از دیگر برنامه‌های عمران خان برای جلوگیری از بیکاری و از دست رفتن فرصت‌های درآمدزایی بود و حتی با تمدید طرح فاصله‌گذاری اجتماعی برای چهارمین مرتبه، دولت پاکستان فعالیت واحدهای ساخت‌وساز، تولید مصالح ساختمانی و تمامی فعالیت‌های مرتبط با این بخش را آزاد اعلام کرد. صندوق بین‌المللی پول اوایل اردیبهشت‌ماه امسال گزارش داد که انتظار می‌رود معیشت پاکستان در سال مالی ۲۰۲۱ با رشد مجدد ۲ درصدی همراه شود؛ درعین حال بانک جهانی میزان رشد آتی اقتصاد پاکستان را ۹.۰ درصد برای سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ و تا سال ۲۰۲۲ حدود ۳.۲ درصد پیش‌بینی کرده است.

پیش از پاندمی کرونا در پاکستان مقامات این کشور پیش‌بینی کرده بودند تولید ناخالص داخلی پاکستان با ۳ درصد افزایش در سال جاری همراه خواهد بود اما کووید-۱۹ معیشت پاکستان را نشانه رفت. «عبدالحفیظ شیخ» دستیار ویژه نخست‌وزیر پاکستان در امور دارایی اواخر خردادماه امسال اعلام کرد که شیوع ویروس کرونا حدود ۲۵ هزار میلیارد روپیه به اقتصاد پاکستان خسارت وارد کرده است. در همین مدت ارزش پول ملی پاکستان (روپیه) در برابر دلار نیز سیر نزولی را طی کرد. وی افزود: ما امیدوارم نرخ تولید ناخالص داخلی تا سال آینده میلادی با رشد ۳.۲ درصد همراه باشد، موضوعی که بانک جهانی، برنامه توسعه سازمان ملل و بانک توسعه آسیا آن را غیرممکن می‌دانند. به گفته بانک توسعه آسیا، بیشترین ضررهای اقتصادی پاکستان متوجه

بخش‌های کشاورزی، معدن، ناوگان حمل‌ونقل، مهندسی سبک و سنگین و فعالیتهای بازرگانی بوده است. میزان ضرر پاکستان براساس پیش‌فرض این نهاد آسیایی پنج میلیارد دلار در طولانی‌مدت است علاوه بر این تأثیر کرونا بر قیمت جهانی نفت نیز نتوانسته نگرانی‌های مرتبط با وضعیت اقتصادی پاکستان را رفع کند.

تنها چند روز پس از اعلام آماده‌باش پاکستان در برابر خطر شیوع ویروس کووید-۱۹ زنجیره کمبود کالاهای اساسی از جمله اقلام دارویی، مواد ضدعفونی‌کننده و حتی ماسک در شهرهای مختلف این کشور تکرار شد. محترکان علاوه بر ماسک و دیگر اقلام بهداشتی، هرگونه دارویی را که ممکن بود در کاهش رنج بیماران کورونایی مؤثر باشد نیز به‌طور بی‌سابقه‌ای پنهان کرده و یا باقیمت‌های سرسام‌آوری اقدام به فروش آن می‌کردند. کمیاب شدن ماسک و سایر اقلام بهداشتی واکنش شدید مردم پاکستان و متعاقب آن برخورد دولت با محترکان را در پی داشت. بازداشت صدها نفر در کلان‌شهرهای پاکستان به جرم احتکار، توقیف هزاران تن اقلام بهداشتی احتکار شده و یا جلوگیری از قاچاق ماسک و وسایل حفاظت در برابر ویروس کرونا به خارج از جمله اقدامات دولت عمران خان برای کنترل اوضاع به شمار می‌رود که اکنون این مشکل مرتفع شده است.

در خصوص حمل‌ونقل ریلی؛ پس از قطع شدن زنجیره کسب درآمد حمل‌ونقل هوایی پاکستان، تبعات کرونا حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی این کشور را نیز تحت تأثیر قرارداد. پنجم فروردین امسال دولت پاکستان در پی تشدید شیوع ویروس کرونا مجبور به لغو تردد قطارهای مسافربری و باری در این کشور شد، اقدامی که براساس داده‌های وزارت راه‌آهن پاکستان در اواخر خردادماه امسال، ۴۷ میلیارد روپیه به صنعت راه‌آهن این کشور خسارت وارد کرد. هرچند با لغو قرنطینه کرونا از ماه‌های گذشته و اجرای طرح اعمال محدودیت‌های هوشمند، تردد قطارها در پاکستان از سر گرفته شد اما این حوزه همچنان با محدودیت مواجه است.

بسته‌های مالی ۵۲ میلیون دلاری بانک توسعه آسیا و ۲۰۰ میلیون دلاری بانک جهانی اواسط فروردین‌ماه امسال برای پاکستان جهت مدیریت مبارزه کرونا به این کشور ارائه شد. علاوه بر این صندوق بین‌المللی پول نیز بیست و نهم فروردین‌ماه امسال درخواست دولت پاکستان برای دریافت وام یک میلیارد و ۳۸۰ میلیون دلاری جهت مقابله با شیوع ویروس کرونا را تصویب کرد. دولت

پاکستان نبرد با کرونا را هم‌زمان با معیشت ضعیف و وضعیت فقر در این کشور دشوار دانسته و طی ماه‌های اخیر بارها از کشورهای توسعه‌یافته خواسته تا در خصوص بدهی‌های خارجی کشورهای در حال توسعه تجدیدنظر کنند تا این دسته از کشورها بتوانند به‌صورت مؤثر با شیوع کرونا و نجات جان مردم خود اقدام کنند. پاکستان همچنین ۲۸ فروردین‌ماه امسال برای بازپرداخت بدهی‌های خارجی خود که حجم آن بیش از ۱۲ میلیارد دلار برآورد شده است، توانست از صندوق بین‌المللی پول فرصت یک‌ساله دریافت کند. براساس این طرح، تعلیق بازپرداخت وام‌های خارجی تا دسامبر ۲۰۲۰ برقرار می‌ماند و از سرگیری این فرآیند تا قبل از ژوئن سال ۲۰۲۲ صورت نخواهد گرفت. براساس گزارش جدید این نهاد جهانی، روند کاهش بدهی و نرخ تورم در پاکستان از سال ۲۰۲۱ آغاز خواهد شد و باگذشت ۵ سال میزان بدهی‌های این کشور با کاهش ۹۰ درصدی به ۷۳ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور می‌رسد. دولت پاکستان سی و یکم خردادماه امسال نیز مجبور شد تا وام دیگری از بانک جهانی، بانک توسعه آسیا و بانک توسعه زیرساخت‌های آسیا به ارزش مجموع ۱.۵ میلیارد دلار بگیرد. درعین حال ناظران اقتصادی در پاکستان می‌گویند: دولت عمران خان درصدد دریافت ۱۵ میلیارد دلار وام جدید است و این رقم در صورت نهایی شدن بالاترین وامی خواهد بود که توسط این کشور تنها در یک سال گرفته می‌شود. گفته می‌شود هدف اساسی دولت پاکستان برای دریافت این میزان وام خارجی، کاهش بهره وام‌های خارجی است که این کشور در ماه‌ها و سال‌های اخیر دریافت کرده و همچنین افزایش ذخایر ارزی پاکستان، خواهد بود.

اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی و محدودیت‌های کورونایی در شهرهای مختلف پاکستان که از اواسط فروردین امسال شدیدتر شده بود، باعث شد تا حدود ۱۸ میلیون نفر پاکستانی در خطر از دست دادن کسب‌وکار و یا اخراج قرار بگیرند. درعین حال برخی گزارش‌ها در منابع پاکستانی به نقل از داده‌های پژوهشکده‌ها حاکی از بیکاری مطلق بیش از ۵ میلیون نفر طی چند ماه اخیر ناشی از شیوع ویروس کرونا است. پس از چالش سنگین بیکاری کارگران در پاکستان دولت این کشور با پذیرش هزاران کارگر روزمزد در طرح کاشت میلیاردها اصله نهال برای مقابله با چالش تغییرات اقلیمی، فرصت امرارمعاش را برای این افراد تأمین کرد. دولت عمران خان اکنون در مرحله جدید گسترش پوشش سبز در پاکستان، ابتکار «نگهبان سبز» را نیز کلید زد تا در ابتدا

۶۵۰ هزار نیروی کاری جوان به صورت روزمزد به کارزار مزرعه سازی و توسعه فضای سبز کشور ملحق شده و از این راه امرارمعاش داشته باشند.

رسانه‌های پاکستان گزارش دادند: با اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی در سراسر این کشور در کنار قشر ضعیف، جامعه کارگری نیز به شدت تحت تأثیر این وضعیت قرار گرفته به نحوی که دولت مجبور به اختصاص چند طرح حمایتی ویژه برای جامعه کارگری شد.

نخست‌وزیر پاکستان، آسیب‌پذیر بودن کارگران در برابر کرونا را تهدید جدی برای این کشور دانست و گفت: حدود ۸۰ درصد کارگران این کشور ثبت رسمی نبوده و رسیدگی به مشکلات آنان در ایامی که کشور به شدت در حال نبرد با کرونا است، دشوار تلقی می‌شود. منابع خبری اواسط فروردین‌ماه امسال گزارش داده بودند که در صورت اجرای طرح تعطیلی کامل در پاکستان ۱۸.۵ میلیون کارگر روزمزد از جمله صدها هزار نفر شاغل بیکار خواهند شد.

پاندمی کرونا در منطقه به‌ویژه کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس جایی که نزدیک به ۵ میلیون نفر کارگر پاکستانی امرارمعاش می‌کنند، سبب شد تا هزاران نفر از آن‌ها بیکار شده و در بلاتکلیفی برای بازگشت به پاکستان به سر برند تا دولت عمران خان نیز با مسئله کاهش شدید درآمدهای ارزی حاصل از کارگران شاغل در خارج از این کشور روبه‌رو شود. موقعیت شغلی میلیون‌ها نیروی کاری پاکستان به‌ویژه قشر کارگر که در حوزه‌های مختلف مشغول به کار هستند، در خاورمیانه از زمان شیوع کرونا و پیامدهای آن بر اقتصاد کشورهای میزبان باعث شد تا طی دو ماه اخیر هزاران کارگر پاکستانی شغل خود را از دست بدهند. پس از عربستان، امارات دومین کشور حاشیه خلیج‌فارس است که بیشترین شمار کارگران خارجی یعنی ۸ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر را دارد و پس از آن کویت با ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر کارگر خارجی در رده سوم قرار می‌گیرد. سخنگوی وزارت امور خارجه پاکستان در روزهای اخیر در این زمینه گفت: شیوع ویروس کرونا در امارات ۱۳ هزار کارگر پاکستانی را بیکار کرد و همگی این افراد به کشور بازگردانده شده‌اند. مقامات پاکستانی می‌گویند که تقریباً ۶۰ هزار نفر از اتباع این کشور از جمله قشر کارگر در کشورهای خاورمیانه بسر می‌برند. رایزنی‌های مقامات پاکستانی با کشورهای میزبان کارگران پاکستانی از جمله امارات ادامه

دارد تا در وضعیت پسا کرونا کارگران پاکستانی که شغل خود را ازدست داده‌اند، بار دیگر به محل قبلی خود برگشته و به خدمت گرفته شوند.

هرچند شیوع کرونا در پاکستان که متعاقب آن موجب تعطیلی مرزهای زمینی و تعلیق رفت آمد و ناوگان هوایی و دریایی شد، وضعیت دشواری را برای فعالیت بازرگانان و صادرات این کشور به وجود آورد اما درعین حال دولت پاکستان تلاش کرد تا وضعیت صادرات و همچنین نیازهای اساسی از جمله امنیت غذایی کشور از این وضعیت در امان بماند. پاکستان سالانه ۷ میلیون تن برنج تولید می‌کند و صادرات ۳.۵ میلیون تن برنج نیز مانند هر سال ادامه دارد. رئیس اتحادیه صادرکنندگان برنج پاکستان (REAP) گفت: به‌رغم شیوع کرونا، صادرات برنج پاکستان به کشورهای منطقه، خاورمیانه و اروپا ادامه دارد.

در خصوص گردشگری نیز؛ هنوز چند ماهی از گزارش مجله فوربس برای معرفی پاکستان به‌عنوان یکی از مقاصد برتر گردشگری برای سال ۲۰۲۰ نمی‌گذشت که صنعت گردشگری این کشور گرفتار پدیده همه‌گیر ویروس کرونا شد که تبعات سنگین ناشی از آن باعث شد تا گردشگری پاکستان طی ماه‌های روزهای سختی را سپری کند.

همچنین، اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی که باهدف جلوگیری از گسترش ویروس کرونا در پاکستان اجرا شد، باعث کاهش درآمد صنعت مخابرات و تعدیل نیرو در این بخش شد. طرح فاصله‌گذاری اجتماعی باعث تعطیلی شهرهای پاکستان در قالب قرنطینه داوطلبانه مردم و جامعه شد اما تأثیرات منفی زیادی بر بسیاری کسب‌وکارها گذاشت مو موجب از بین رفتن مشاغل در شهرهای مختلف پاکستان شده است. شرکت مخابرات و خدمات ارتباطی پاکستان هم‌زمان با خانه‌نشینی مردم این کشور که باهدف جلوگیری از شیوع ویروس کرونا انجام شد اقدام به ارائه بسته‌های اینترنتی رایگان به مشترکان کرد. همچنین صنعت ارتباطات پاکستان در ماه‌های اخیر یک پویش هدفمند در شبکه‌های اجتماعی در این کشور راه‌اندازی کرد تا کاربران را به استفاده از بسته‌های جدید تشویق کند. مسئولان بخش مخابرات پاکستان برای جلوگیری از ضررهای مالی ناشی از پیامدهای منفی شیوع کرونا دست به دامن دولت این کشور شدند.

گزارش نهادهای سنجش کیفیت زندگی و آمار پاکستان در اوایل اردیبهشت‌ماه امسال نشان داد که ۱۶ درصد از مردم این کشور بر اثر کرونا دچار ناامنی غذایی و سوءتغذیه شده‌اند. در گزارش سازمان سنجش اجتماعی و کیفیت زندگی در پاکستان که با مشارکت سازمان آمار این کشور انجام شد، آمده است دولت عمران خان توانست امنیت غذایی ۸۴ درصد از مردم این کشور را در شرایط دشوار کرونا تأمین کند.

مقام‌های پاکستان اواخر اردیبهشت‌ماه امسال اعلام کردند باندمی کرونا که اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی در کشور را به دنبال داشت، باعث کاهش تقاضا برای مصرف انرژی و وارد آمدن ۳۲۰ میلیون دلار (۵۱ میلیارد روپیه) خسارت به بخش نفت و گاز کشور شد. تدابیر احتیاطی در پاکستان در پی شیوع ویروس همه‌گیر کووید-۱۹ باعث شد تا فعالیت‌ها در پالایشگاه‌ها و پایانه‌های تولید و توزیع گاز طبیعی مایع به‌شدت تحت تأثیر قرار بگیرد. همچنین کاهش تقاضای بنزین و گازوئیل در ماه آوریل امسال نیز ضرر یک میلیارد روپیه‌ای به پالایشگاه‌ها وارد کرد. پاکستان همچنین به دلیل تقاضای ناچیز، واردات گاز طبیعی مایع (LNG) را کاهش داد درحالی‌که این کشور هرماه پنج محموله ال ان جی از قطر وارد می‌کرد اما در ماه گذشته این میزان به ۳ محموله کاهش یافت.

شیوع ویروس کرونا در پاکستان تقریباً بخش‌های گسترده درآمد‌های داخلی، صادرات، ثبات اقتصادی و صنعت تولید را تحت تأثیر قرارداد تا جایی که دولت برای عبور از این مرحله دشوار بسته حمایتی ۸ میلیارد دلاری ارائه کرد اما گزارش نهادهای مالی این کشور از آرامش نسبی در بازار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی پاکستان به‌رغم شرایط کورونایی خبر می‌دهد. تازه‌ترین گزارش‌ها حاکی از تداوم مشارکت نهادهای سرمایه‌گذاری چندملیتی در حوزه‌های ارتباطات، انرژی و صنایع پتروشیمی در پاکستان به‌رغم بحران اقتصادی جهانی ناشی از کرونا است.

بانک مرکزی پاکستان نیز با اشاره به آرامش نسبی در بازار سرمایه‌گذاری خارجی این کشور اعلام کرد: فرآیند جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در ماه آوریل امسال با افزایش ۳۲ درصدی همراه بود و سطح آن تنها در یک ماه به بالای ۱۳۳ میلیون دلار رسیده درحالی‌که مدت

مشابه سال گذشته این میزان ۱۰۰ میلیون دلار ثبت شده بود. به گفته «محمد عبدالعلیم» دبیر کل اتاق بازرگانی و سرمایه‌گذاران خارجی در پاکستان، افزایش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های خارجی در کنار چینی‌ها که سرمایه‌گذاران اصلی در پاکستان محسوب می‌شود، به تداوم فعالیت بخش‌های مهم اقتصادی و بازرگانی کشور کمک کرده است.

اینفوگرافیک جدیدترین آمار کرونا در پاکستان

